

Bokkenbejaging, kwestie van opschieten!

Het is weer de tijd voor de bokkenjacht. Ja, ik weet het wel: sedert de invoering van de Flora- en faunawet worden bokken beheerd en niet bejaagd. Dus het woord bokkenjacht is feitelijk onjuist. Maar in ons normale taalgebruik is het zo ingesleten dat ik het nog steeds gebruik.

Als de telefoon gaat en je bent er niet dan zegt je partner dat je op jacht bent...

De maand gedwongen rust, die in ieder geval voor de drie noordelijke provincies is ingevoerd, gaf gelegenheid om op een andere manier met het ree bezig te zijn. Per 15 april werd het weer mogelijk om op de bok te gaan.

Vertrouwdheid met het ree is een eerste vereiste voor een jager om goed te kunnen jagen. Hoewel de nieuwe reeëncursus van de Vereniging Het Reewild een uitstekende basis biedt, is het helemaal niet zo gek om daarnaast één standaardwerk te lezen. Vele zijn in het Duits, iets minder in het Engels, het verbreedt je inzichten. Hierdoor zal een jager meer gemotiveerd kunnen jagen.

'Toekomstbokken'

Het genemateriaal van het ree is al bijzonder oud en jagers die denken iets aan verbetering te kunnen doen door dieren te 'sparen', zijn wat optimistisch ingesteld. Onlangs stond er een aardig artikel in Wild und Hund. Hierin werd onderbouwd, dat door het zorgvuldig 'op trofee' bejagen van het witstaarthert (VS) om de conditie en daarmee de geweien te verbeteren, eerder het tegendeel bereikt werd. Dit zou ook voor het ree kunnen gelden, een zo genoem-

de 'toekomstbok' bestaat bij de gratie van de geit die het bokkalf gezet heeft, maar nooit spreekt iemand over 'toekomstgeiten'.

Een voorbeeldje. Het kan gebeuren dat twee bokkalveren van dezelfde geit en van hetzelfde jaar, 42 km uit elkaar in respectievelijk een slechte en een goede biotoop een territorium vinden. De ene blijft een armzalig klein gaffeltje, de ander zet hoog op en wordt zoals een aantal onder ons vol overtuiging zegt: 'een toekomstbok met prima eigenschappen'. Deze zou derhalve beslist niet geschoten mogen worden en de andere zou er best uit kunnen. 'Goed afschot', klinkt het dan. Beide waren ze echter even afschotwaardig, uit hetzelfde nest, dezelfde genen, hetzelfde DNA. Alle twee nagenoeg dezelfde potentie om zich goed te kunnen ontwikkelen. Een goed ogende bok in een matige leefomgeving zou je eveneens zonder bezwaar kunnen schieten zonder met het rationele beheer in conflict te komen. Een goed beheer kenschetst zich niet door mooie bokken te laten lopen, het is eerder een zaak van tijdig de meeste kalveren wegnemen en de populatie in evenwicht brengen met de leefomgeving, zodat er geen 'slechte' bokken of

geiten aanwezig zijn.

Het meten van het conditieproduct kan daarbij behulpzaam zijn. Het vroegere met een groene stip belonen voor afschot van knopbokjes en kleine spitsertjes betekende tevens een kwalificatie van onvermogen om reeën te beheren. Het ontbrak vele keurmeesters duidelijk aan dit inzicht. In de bronst zie je soms veel meer ree dan daarbuiten. Om te weten wat er aan bokken kan lopen, dient een jager een goede fieptechniek te hebben.

Direct beginnen

We gaan op jacht. Begin dan direct na aanvang van de toegestane periode, er zitten nog weinig blaadjes aan de bomen en de bokken zijn actief. Aarzel dus niet met een spoedig afschot. Zie je een mooie bok waarvan je denkt dat dit dé toekomst voor je jachtveld is, vergeet dan die gedachte even snel als hij bij je opkomt en schiet dat dier. Want die kapitale kan best erg vervelend zijn voor zijn jongere soortgenoten, omdat ze

steeds door dat oudere stuk sacherijn verdreven worden. Creëer kansen voor jongere dieren en wacht daarmee niet tot na de bronst. Wachten op een nóg mooiere trofee is meestal vruchteloos en veroorzaakt door het steeds maar weer het veld ingaan, extra onrust. De leeftijd van een bok is niet of nauwelijks vóór het schot te schatten. Bekijk alleen of het dier jong of volwassen is. Of dat dan tweejarig of negenjarig is, doet voor het beheer niet ter zake.

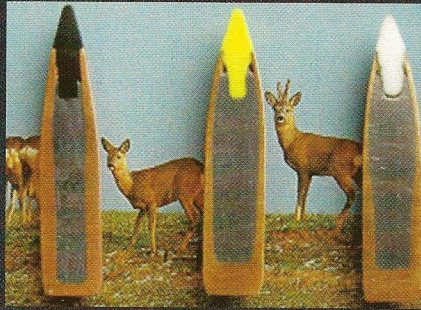
Zoek op jacht niet alleen de bekende plaatsen om aan te zitten, maar wissel dat af. Ga nu en dan ergens naar toe

Een goed beheer kenschetst zich niet door mooie bokken te laten lopen

waar je niks zou verwachten en verwonder je. Trek eens toeristenkleding aan en maak lawaai voordat je opeens wegduikt en gaat aanzitten. Tijdens de bronst zou ik de bekende ochtend- en avondtijden goeddeels laten voor wat ze zijn en eerder mijn heil zoeken in tussen de middag, tegen zessen, in ieder geval jachttijden die als abnormaal ervaren worden. Afgewisseld met heel vroeg en heel laat.

Misverstand

Kaliber? Het is een misverstand te denken dat je met de wettelijk minimaal toegestane energie op ree ook altijd goede resultaten behaalt (energie doet überhaupt niet ter zake indien je het kaliber aanpast aan het wild). Vermijd die 'schadelijk wild'-kalibertjes als de .222

Links en rechts kogels met de loodkern gebonden aan de mantel, in het midden een conventionele deelmantel, maar wel met dikke wand en bodem (Sirocco, Nosler Ballistic Tip, Nosler Accubond). Alle drie met polymeertip voor een betere ballistische coëfficiënt.

en afgeleiden, inclusief die .22-250. Veel jagers kopen daar ook nog patronen met conventionele deelmantelkogels bij, vanwege de prijs. Na treffen dichtbij en met de meestal hoge kogelsnelheid is het resultaat zoals verwacht kan worden: één grote rotzooi. Indien je niet exact binnen vier centimeter de juiste plaats boven het hart kunt treffen, zie je het effect als van hagel, de kogel splintert en verwoest. Het dier ligt wel, maar veel eetbaars van de borstkas met omgeving blijft niet over. Mocht je in het geweide afkomen dan kun je het dier (behalve de trofee eventueel) beter direct begraven. Zorg trouwens bij wél goed geschoten reeën, dat ze binnen drie kwartier ontweid worden en blijf niet eindeloos zitten om te wachten tot er nog een kans komt. Ga er dadelijk na vertrek van eventuele andere dieren op af en rook geen ongezonde sigaret als het veld toch al leeg is.

Voor ree stap je over op een goed kaliber en dat begint bij de .243, dat is 6,17 mm. Gebruik zeker versterkte kogels. Nog beter is om een om-en-nabij-7mm kaliber te kiezen, ook weer met versterkte projectielen. Hiermee kun je tevens varkens en herten bejagen. En, nog een

ding om te onthouden: met hoe zwaarder kaliber je op kleine diertjes schiet, hoe minder over het algemeen de vleesverwoesting zal zijn. Zelfs een zwaar kaliber als de 9,3 mm geeft met conventionele deelmantels vaak minimale destructie op ree; de kogels gedragen zich bijna als een volmantel.

Tips

Zorg altijd voor goeie optiek, vooral in de schemer. Als richtkijker voldoet een 6, 7 of 8x 42 (vast dus), liefst met verlicht dimbaar afkomen.

Nog enkele belangrijke zaken voor je op jacht gaat:

1. oefen gemiddeld twee patronen per week
2. ook al schiet je altijd binnen de 100 meter, dan blijft oefening vereist.
3. koop een laser-afstandsmeter als je verder weg kunt schieten dan 80 meter
4. vertaal je baanprestaties *niet* naar het veld. Ga ervan uit dat treffers vanaf de hoogzit twee keer zo ver uit elkaar liggen dan op de baan. In het open veld, afhankelijk van je schietposities (oefen deze 'droog'), is dat drie tot achtmaal. Kun je geen steviger afsteuning vinden dan zo'n bibberding als een schietstok, schiet dan niet. Een tweepoot van Harris kan redelijk werken indien het geheel horizontaal neergezet wordt. Maar het voegt wel veel extra gewicht toe aan de buks, de balans is weg en het afkomen met en zonder tweepoot is anders!

Een mooi zesendertje toegewenst!

jan1.smit@wxs.nl

Kort en bondig

Reeënjacht is je de levenswijze van het ree eigen maken. Ga niet dagen achtereen op dezelfde tijd omzichtig naar dezelfde plaats. Neem minimaal kalibers boven de 6mm, leer fiepen en schieten. Gebruik goede optiek. Ontweid zo speedig mogelijk.